

**INATSIARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
2014**

Nammineerluni misissuiffiginninneq – Naalakkersuisut

5.7 Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik. Suliamik paasisutissartalersuineq. Pisortat paasisutissanik pisariaqartunik tunngaveqartussaanerannik tunngavik

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik suliani kommunit suliami allagaatinik tamanik nassiusseqqullugit qinnuigineqaraluarlutik nukingisaarneqaraluarlutillu taamaaliorfigisimanngisaanni paasisutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiisalersimasoq Isumaginninnermi naammagittaalliuuteqartarfiup 2013-imi tamanut saqqummiuppa.

Ombudsmandi tamanna tunngavigalugu aalajangerpoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik paasisutissartalersuisarnera nammineerluni misissuiffiginninnermik aallartitsiviginarlugu.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sulineranut inatsisikkut tunngaviusoq Ombudsmandip siullertut misissorpaa. Ombudsmandip ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinnermi sulianik paasisutissartalersuisarneq pillugu malittarisassat tamatuma kingornatigut allaaserai. Ombudsmandip pisortat paasisutissanik aalajangiinissamut pisariaqartunik pissarsinermikkut naammattunik tunngaveqartussaanerannik tunngavik tulliullugu allaaseraa, tassanilu pineqarpoq ingerlatsinnermi oqartussaasut suliami pineqartumi tigussaasutigit eqqortumik aalajangiisinnaassagunik paasisutissanik naammattunik pissarsiniarnerup isumaginissaa pisussaaffigigaat.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup paasisutissanik oqartussaasutut alliunerusup aalajangiinnermini tunngaviutitaanik ilisimasaqarani illersorneqarsinnaasumik tigussaasutigullu eqqortumik aalajangiinissaminut naammattunik tunngavissaqarluni oqarnera Ombudsmandip isumaqatiginngilaa. Taamaalilluni Ombudsmandi isumaqarpoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup paasisutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiisalersimanera ajuusaarnartuusooq.

Ombudsmandilli isornartorsiunerup sakkortussusissaanik naliliinnermini Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliani allagaatinik kommu-

*ninit pissarsiniarnermini ajornartorsiuteqartarnera isiginiarsimavaa, matu-
mani Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup piffissamik sulianik
suliarinninnermut atorpeqartartumik sivikillisaaniarluni ilungersuuteqarnera
ilanngullugu eqqarsaatigalugu (oqaaseqaat 21. oktober 2014-imeersaq
2013-905-0018-imik j.normoqarpoq).*

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup e-mailia 6. september 2013-imeersaq kommuninut, KANUKOKA-mut Atorfeqarfimmullu maanga nas-
siussimasaa tigoreerlugu misissuineq taanna aallartinniarlugu aalajangerpunga,
e-mailikkummi tassuuna ilaatigut ilisimatitsissutigineqarmat Naammagittaalliu-
teqartarfik suliani kommunit suliami allagaatinik tamanik nassiusseqqullugit qin-
nuigineqaraluarlutik nukingisaarneqaraluarlutillu taamaaliorfigisimanngisaanni
paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiisalersimasoq.

Tamatuma kingornatigut paasivara aalajangiineq taanna Isumaginninnermi
Naammagittaalliuuteqartarfiup nittartakkamigut kommuninut KANUKO-
KA-mullu allakkaminik 19. februar 2013-imeersunik ilaqartillugu aamma tamanut
saqqummiussimagaa. Allakkanit taakkunannga erserpoq nukingisaarut ataaseq
kisimi nassiuuneqartalerniarloq, Naammagittaalliuuteqartarfillu tamatuma ki-
ngornatigut aalajangiisinnaalissasoq, amerlanerusunik nukingisaaruteqaqqinnani
kommuninilluunniit qisuariartoqarnissaa utaqqinagu.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik allakkatigut 30. oktober 2013-
imeersutigut qinnuigaara suliaq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu. Isumagin-
ninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik aamma qinnuigaara paasissutissat pigine-
qartut tunngavigalugit aalajangiisalerniarluni aalajangernerminut tunuliaqutaasoq
kiisalu ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinnermi pisortat paasissutissanik aalaja-
ngiinissaminnut pisariaqartunik pissarsinermikkut naammattunik tunngavissaqar-
tarnissaannik tunngavik eqqarsaatigalugu sunik isumaliutersuuteqarsimanini pillu-
git sukumiinerusumik nassuiaateqaqqullugu.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliaq pillugu oqaaseqaataa
allakkatigut 31. januar 2014-imeersutigut ilanngussartalitsigut tiguara. Isumagin-
ninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik ilaatigut imatut allappoq:

”Qulliinerusumit isigalugu oqaatigisinnaavarput sionratigut pisartunut naleqqiullugu
annertunerusumik paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiisarneq pillugu

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmi oqalliseqarnerit amerlanerpaartaat Naammagittaalliuuteqartarfimmi aalajangiisartut ataatsimiinnerini pisarmata. Siornatigut pisartunut naleqqiullugu annertunerusumik paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit, kommunit paasissutissanik suliamut tunngassuteqartunik nassiussinngikkaangata, aalajangiisarnerit pillugit aalajangerneq Naammagittaalliuuteqartarfiup ataatsimiinnerani 15. februar 2013 pisumi pivoq, tamatumunngalu tunngasoq atuarneqarsinnaavoq imaqarniliani quppernerup siulliup ataani allassimasuni.

Taamaattumik tamanna naammagittaalliuuteqartarfiup juni 2013-imi ataatsimiinneranit aallartittumik ileqquliussaangilaq, tassaallunili suleriaatsimik atuutereersumik sukaterineq.

Sukaterinermut atatillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup inatsisitigut illersugaanermi tunngaviusut sakkortuumik oqallisigai, ilanngullugu tunngavik pingaarneq, tunngavillu taanna Naammagittaalliuuteqartarfiup sulisuisa ulluinnarni sulinerminni tunngavigisarpaat.

Paasissutissat pissarsiarineqartut tunngavigalugit aalajangiisoqarsinnaaneranut suliaq naammattumik paasissutissiiffiusutut isigineqarsinnaanersoq pillugu pisortaqarfik – matumani Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik – nammineq naliliissaaq. Taamatut naliliinissamut ilaavoq aalajangiinerit innuttaasumut - imaappoq naammagittaalliuuteqartumut - tapersiisuunerannut tunngasoq pillugu apeqqut.

Erseqqissarneqassaaq allattoqarfimmi sulianik piareersaanermut atatillugu ataasiakkaat Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiisinaanera naliliiffigisarmassuk. Imaanngilarli suliat tamarmik pinngitsoqaratik, kommunit paasissutissanik suliamut tunngassuteqartunik nassiussaqaannginnerat tunngavigalugu, paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiiffigineqartartut. Tamatumunnga tunngasoq aamma Naammagittaalliuuteqartarfiup ulloq 19. april 2013 ataatsimiinneranit imaqarniliani immikkoortut pingajuanni quppernerup siulliup tulliata qulaatungaani atuarneqarsinnaavoq.

Kiisalu oqaatigineqassaaq suliat paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiiffigineqartut (PDFG-nik taaguutillit) amerlanersaat tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit naammagittaalliuuteqartumut tapersiisumik aalajangiiffigineqarsimmamata. Imaappoq kommunip aalajangiinera innuttaasumut tapersiisunngorlugu allanngortinneqarluni.

Suliani ikittuinnarni kommunip aalajangiinerisa atortussaatinneqarfigisaanni ilaatigut taamaattoqarneranut tunngaviusarpoq innuttaasup aalajangiineq sioqqullugu pissarsiarisinnaasaminik annerpaamik pissarsiaqareersimanera, taamaammallu suliami paasissutis-

sat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiiffigininnissaq inatsisitigut illersugaanerup tungaatigut ajornartorsiortitsisinnaasutut isigineqarsinnaanani.

Suliat taamaattut aalajangiiffiginissaannut paasissutissat suliamut tunngassuteqartut pisarsiarinissaasa tungaannut aalajangiinissamik utaqqisitsineq suliap allatut aammalu naammagittaalliuuteqartumut tapersiisumik inerineqarnissaanik kinguneqarsinnaangi-laq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup paasissutissat suliamut tunngassuteqartut pigineqartut tunngavigalugit suliamut tunngatillugu aalajangiinissaanut tunngavilersuutit pingaarnerit qulliunerusumit isigalugu marluupput.

- 1) Naammagittaalliuuteqartarfiup akuersaarnartuutinnngilluinnarpaa naammagittaalliuuteqartup suliap naammassineqarnissaanut ukiup affaani ukiumiluunniit ilivitsumi utaqqisarnissaa, kommunit paasissutissanik suliamut tunngassuteqartunik nassiussiniaasaartarnerat imaluunniit nassiussinngitsuittarnerat pissutigalugu. Ajornartorsiut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiata annertuumik misigisaqarfisartagaa. Tamatumuunga tunngatillugu innersuussutigissavagut ukiuni kingullerni Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik ingerlatsisarnera pillugu aammalu immikkut pingartilugu allakkiortarnerit.
- 2) Kiisalu oqaatigineqassaaq pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 32 malillugu kommunit paasissutissanik suliamut tunngassuteqartunik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut nassiussinissamut *pisussaaffeqarmata*. Taamatut pisussaaffeqarneq kommunit suliani PDFG-nik taaguutilinni *eqqortittarsimannigilaat*.

Kommunit inatsisinik malinninnginnerisa kinguneraat Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allatut ajornartumik suliame paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiinissanut periarfissat tungaasigut sukaterisariaqalersimanera. Tamanna pisariaqarsimavoq innuttaasut inatsisitigut illersugaanerat nakkutigiumallugu (takuuk pkt. 1). Kommunit soqutigisaasa maannakkornit annertunerusumik nakkutiginnissaat Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup pisariaqartutut isiginngilaa, Naammagittaalliuuteqartarfiup tamanna suliassarinnngimmagu, soorluttaaq suleriaatsip oqaatigineqartutut sukannernerulersinneranut paasissutissanik nassiussinngitsoortarneq kommunit pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnertat pillugu inatsimmik malinninnginnerannik pissuteqartoq.

Paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiisarnerit atorlugit suleriaatsinik sukaterisoqannginnerani (siornatigut pisarnermit annertunerusumik), tassa Naammagittaalliuteqartarfiup ataatsimiinnerani 28. juni 2013 aalajangiussat sioqqullugit, Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik arlaleriartumik kommuninik KANUKOKA-millu attaviginittarsimavoq sukaterinissaq pillugu.

Ombudsmandimit ilisimaneqareersutut kommuninut KANUKOKA-mullu allakkiortoqarpoq 19. februar 2013 ullulerneqartunik, imaappoq suleriaatsimik sukaterisoqarnissaanik aalajangernerup kinguninngua. Allakkani paasissutissiissutigineqarpoq sukaterinissaq.

Tamatuma saniatigut Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup allattoqarfia komminut sisamanut ataasiakkaarlugit “ataatsimoorussamik eqqaasitsissut”-mik nassiusaqarpoq, allakkiami erseqqissumik kommunip allaffigineqartup suliaasaatai paasissutissiiffiusimanngitsut oqaatigineqarlutik. Taamaaliortoqarpoq kommunit ataasiakkaat erseqqissumik takussutissikkumallugit paasissutissat sulianut sunut tunngasut Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfirmitt paasissutissiiffigeqqusaanersut.

Kiisalu Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik allattoqarfialu [...] ulloq 16. maj 2013 KANUKOKA-mik ataatsimeeqateqarput suleriaatsimik sukaterineq paasissutissiiffigalugu. Ataatsimiinneq pivoq uagut iliuuseqarnitsigut.

Oqaatigineqareersutut Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup ulloq 28. juni 2013 ataatsimiinnermini siornatigut periaatsimut naleqqiullugu annertunerusumik sulianik PDFG-inik taaguutilinnik aalajangiiffiginnittalerpoq. Suliani PDFG-inik taaguutilinni tamani, ataatsimiinnermi pineqartumi ataatsimiinnernilu kingusinnerusukkut pisuni kommunit namminneq kissaataat malillugu sumiiffimmi allaffik suliaq pillugu aalajangiisoq aqqutigalugu paasissutissanik qinnuiginnittoqartarpoq, taamalu allakkap assinga kommunit pisortaqarfiannut nassiullugu. Allakkat eqqaasitsissutit taamatut aamma ingerlatinneqartarput.

Taamatut iliortoqartarpoq paasissutissat qinnutigineqarneri pillugit allakkiat “aqqutaani tammaannannginnissaat” anguniarlugu.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup ataatsimiinnerinit, ulluni 13. december 2012, 14. december 2012, 15. februar 2013, 19. april 2013, 28. juni 2013 aamma 30. august 2013 imaqarniliat Ombudsmandimut ilisimatitsissutitut ilanngunneqarput. Oqaatigineqassaaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik ataatsimiinnermini imaqarniliussalluni pisussaannгимmat, taamaattumik imaqarniliat pinngitsooratik ataats-

simiinnermi oqallisigineqartunik allatigullu oqaatigineqartunik sukumiisumik oqaatiginnittuunngillat.

Matumani nutaavimmik aalajangerneq pineqanngimmat imaluunniit suliaq aalajangiiffusoq pineqanngimmat immikkoortumik suliamik aallartitsisoqanngilaq.

Naggasiullugu oqaatigisinnaavarput uagut Ombudsmandi naapikkusoqigatsigu kommunit paasissutissanik suliamut tunngassuteqartunik nassiussiniartarnerannut tunngatillugu ajornartorsiummik oqalliseqatigiumallugu, aammalu tassunga ilanngullugu suleriaatsimik sukaterineq oqallisigiumallugu.”

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup 2012-imi 2013-imilu ataatsimiinnerini imaqarniliat arlallit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup uannut allagaanut 31. januar 2014-imeersunut ilanngullugit nassiunneqarput, soorlu tamanna allakkani (qulaani issuarneqartuni) oqaatigineqartoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup 15. februar 2013-imi ataatsimiinnerani imaqarniliamit ilaatigut makku erseput:

”[Allattoqarfiup] oqaatigaa kinguarsaataasoq tassaasoq suliami allagaatit kommuninit pissarsiariniarneqarnerisa ajornartorsiutaanerat. Taamaattumik tamanna suliat paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit ajornanngippat aalajangiivigineqartalernissaat allattoqarfiup isumaliutersuutigisimavaa. Suliani allagaatit nassiunneqarnissaat pillugu allakkani kommunit sulianik paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiiviginninnissamut periarfissaqarneranik paasitinneqassapput. Suliami allagaatit piffissaliussatut taaneqartup iluani tiguneqanngippata taakku nassiunneqarnissaat nukingisaarutigineqassaaq, Naammagittaalliuuteqartarfillu tamatuma kingornatigut suliat taakku paasissutissat Naammagittaalliuuteqartarfiup ilisimasai tunngavigalugit aalajangiiffigisinnaassallugit.”
(Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup 28. juni 2013-imi ataatsimiinnerani imaqarniliamit ilaatigut makku erseput:

”Innuttaasut inatsisitigut innarlitsaalineqarnissaat eqqarsaatigalugu suliani paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiisarnerput assut sukannersunngortipparput, innuttaasut pissutsit imminnut tunngasut aalajangiivigineqarnissaannik ukiuni arlalinni utaqqisarunnaarsillugit. Tamanna aalajangernermik Naammagittaalliuuteqartarfiup december 2012-imi ataatsimiinnerani pisumik aamma suliani assigiinngitsuni allagaatinik

nassiussiniaasaartarnek pillugu kommuninut allakkanik suli tunngaveqartinneqarpoq.”
(Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Suleqatikka marluk aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sulisui marluk Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliniuteqarnera-tigut 19. marts 2014-imi ataatsimiipput. Ataatsimiinnermi tassani Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiisalernissamik aalajangernini pillugu nassuiaateqarpoq.

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

”1. Misissuinerma killissalersorneqarnera

Misissuinnut aallaaviusoq oqaatigineqartutut tassaavoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliani kommunit suliami allagaatinik tamanik nassiusseqqullugit qinnuigineqarsimagaluarlutik nukingisaarneqaraluarlutillu taamaaliorfigisimanngisaanni paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiisalersimanerminik nalunaaruteqarnera. Taamaattumik misissuinerma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiisoqannginnerani paasissutissanik sunik pissarsiniartussaana pillugu apeqqummik misissuinermut killissalersarpoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik imatut paasivara Naammagittaalliuuteqartarfiup periaasia kommunit aalajangiineri pillugit naammagittaalliuutinut immikkut tunngasuusoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik naammagittaalliuutinut tunngasunik suliarinnittarneranut tunngaviusoq tulliuttuni ataatsimut allaasara (immikkoortumi 2-mi). Pisortat paasissutissanik aalajangiinissaminut pisariaqartunik pissarsinermikkut naammattunik tunngavissaqartussaanerannik tunngavik ingerlatsinermilu oqartussaasup sulianik paasissutissartalersuisarnissanik piumasaaqat tulliullugit iserfigaakka (immikkoortumi 3-mi). Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiisalerniarnerminut tunngavilersuutaa tamatuma kingornatigut sukumii-nerusumik isummerfigaara (immikkoortumi 4-mi). Immikkoortut siullit tamatuma kingornatigut eqikkaallunga inerniliiffigaakka (immikkortumi 5-imi).

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup paasissutissanik pisariaqartunik kommuninit pissarsinissaminik qulakkeerinissaminut periarfissai naggasiutitut naatsumik isummerfigaakka (immikkoortumi 6-imi).

2. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sulineranut inatsiseqartitsinikkut tunngaviusoq

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik kommunit Naalakkersuisullu isumaginninneq pillugu malittarisassat tunngavigalugit aalajangiineri eqqarsaatigalugit oqartussaasutut qulliinerusutut naammagittaalliorarfittut inatsisikkut immikkut tunngavissaligaavoq, tak. isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqis-suusaaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 12. november 2001-imeersoq.

§ 8-kkut aalajangersarneqarpoq naammagittaalliuut aalajangiinerup pineqartup tiguneqarneranit sapaatit akunnerisa sisamat qaangiutinnginneranni Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut tunniunneqarsimassasoq.

Oqartussaasumut qulliinerusumut naammagittaalliuuteqarnermi aallaaviusoq tassaavoq oqartussaasutut qulliinerusutut naammagittaalliorfiusup aalajangiineq naammagittaalliuutigineqartoq sukumiisumik misiliivigissagaa. Oqartussaasutut qulliinerusutut naammagittalliorfiusup sulianik aalajangersimasumik suliarineqarsimasunik misiliinerata annertussusia eqqarsaatigalugu killissaliussanik inatsisiliornermi aalajangersaasoqarsimasinnaavoq. Tamannali Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik eqqarsaatigalugu ataatsimut isigalugu atuussorinangilaq.

Taamaalilluni Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik suliamik naammagittaalliummut tunngasumik suliarinninnermini suliami naammagittaalliuutigineqartumi pissusiviusunik suliamilu inatsiseqartitsineq pillugu apeqqutinik tamanik misiliiviginnissinnaavoq kiisalu suliami tulleriinnilersuineq pineqartoq tamatumunnga uiggiullugu isummerfigisinnaallugu, matumani aalajangiinerup naapertuuttuunera naleqquttuuneralu ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup naammagittaalliuut pillugu suliami ilaasut taakku aalajangiinnginnermini qanoq iliorluni paasissutissartaler-

sortassagai ingerlatsineq pillugu ingerlatsinermi tunngaviit tulliuttuni allaase-raakka.

3. Pisortat paasissutissanik pisariaqartunik tunngavissaqarnissaannik tunngavik

Ingerlatsinermi oqartussaasut ataasiakkaat suliami aalajangiinninnerminni suliat naammattumik paasissutissartalorsorneqarsimanissaat namminneq isumagisassaraat. Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi aalajangiisuulluinnartumik tunngavik taanna pisortat paasissutissanik aalajangiinissamut pisariaqartunik pissarsinermikkut naammattunik tunngaveqartussaanerannik tunngavimmik taaneqartarpoq. Tunngaviup taassuma siunertaa tassaavoq ingerlatsiviup suliami tigussaatugut eqqortumik aalajangiinissaata qulakkeerneqarnissaa.

Pisortat paasissutissanik pisariaqartunik tunngaveqartussaanerannik tunngavik innarlitsaaliinissamik qularnaveeqqutitut taaneqartarpoq, tassalu imaappoq oqartussaasup tunngavimmik taassuminnga eqqortitsinnginnera (paasissutissanik amigartunik pissarsisimanagera) aalajangiinerit ataasiakkaat inatsisinik eqqortitsisuunerannut eqqortuunerannullu ataatsimut annertuumik sunniuteqartoq. Taamaalluni pisortat paasissutissanik pisariaqartunik tunngaveqartussaanerannik tunngavimmik sumiginnaaneq inatsiseqarnikkut annertuumik amigaateqalersisussaavoq, aalajangiinerullu atuussinnaassuseqannginnera taassuma aallaavittut nassatarisussaavaa.

Pisortat paasissutissanik pisariaqartunik tunngaveqartussaanerannik tunngaviup manna nassataraa, tassalu oqartussaasup paasissutissanik suliami pineqartumi aalajangiinissamut pisariaqartunik pigisaqarnini qulakkiissallugu ilaatigut pisussaaffeqartoq, paasissutissallu taakku eqqortuunerat qulakkiissallugu ilaatigut pissaaffeqartoq. Oqartussaasutut alliunerusup aalajangiineri oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissap misilikkaangamigit oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfiusussap paasissutissat oqartussaasutut alliunerusup aalajangiineranut tunngaviusunik tamakkiisumik ilisimasaqarnissaa pisariaqarpoq, tak. Folketingip Ombudsmandiata 2004-mi ukiumoortumik nalunaarutaani qupperneq 375. Taamaattumik alliunerusutut oqartussaasup suliami paasissutissaatai qulliunerusutut oqartussaasutut naammagittaalliorfissap pissarsiariniartariaqarpai, alliunerusutullu oqartussaasoq suliap illersorneqarsinnaasumik paasis-

sutissartalersorneqarnissaa siunertaralugu aamma tusarniaavigigajuttariaqartassalugu.

Alliunerusutut oqartussaasoq suliap taamaattuunera pissutigalugu tamakkua saniatigut suliami allagaatit paasissutissallu oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittalliorfissap suliamik paasissutissartalersuinerminut atatillugu qinnutigisai tunniutissallugit pisussaaffeqarpoq. Tamanna Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allakkamini 31. januar 2014-imeersuni nammineq uparuaqaatut suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 32-mi aamma aalajangersarneqarpoq. Tassuuna aalajangersarneqarpoq ingerlatsinermi oqartussaasoq – taamaaliornissaminut pissutissaqaruni – ingerlatsinermi oqartussaasoq alla taamatut piumasaqarpat paasissutissamik ingerlatitseqqilluni tunniussissasoq, paasissutissaq taanna oqartussaasup sulineranut oqartussaasulluunniit aalajangiinisaaunut sunniuteqarpat.

Paasissutissat suut pissarsiarineqarnissaat suliami aalajangiissagaanni pisariaqassasut apeqqummi suliát ataasiakkaat suussusiat aalajangiissuuvoq. Suliani ataasiakkaani illersorneqarsinnaasumik tigussaasutigullu eqqortumik aalajangiissagaanni suliáq tamatuma pisariaqarneratorpiaq annertutigisumik misissorneqassaaq. Ingerlatsinermi oqartussaasup ass. suliami paasissutissartalersuinermi ataatsimoor- tumik pisariillisaqavallaartumilluunniit paasissutissartalersuinermitigut suliánik paasissutissartalersuisarnermi tunngaviit nalinginnaasut inatsimmik tunngaveqarani saneqqussinnaanngilai.

Pisortat paasissutissanik pisariaqartunik tunngavissaqarnissaannik tunngavik ilaatigut Kalaallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussat suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitersuusuaanni 1994-imeersumi quppernerna 93-imi tulliiniilu kiisalu inatsisilerineq pillugu atuakkiani ukunani sammineqarpoq: Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaanni “Forvaltningsret”-imi, Jurist- og Økonomforbundets Forlagip 2002-mi aappasaanik naqitertinneqartumi quppernerna 447-mi tulliiniilu, Karsten Revsbechip allallu atuakkiaanni “Forvaltningsret-Sagsbehandlig”-imi, Jurist- og Økonomforbundets Forlagip 2014-imi arfineq aappasaanik naqitertitaani quppernerna 145-mi tulliiniilu aamma Niels Fengerip atuakkiaanni “Forvaltningsloven med kommentarer”-mi, Jurist- og Økonomforbundets Forlagip 2013-imi siullermeertumik naqitertitaani quppernerna 492-imi tulliiniilu.

4. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup tunngavilersuinera

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup uannut oqaaseqaammini 31. januar 2014-imeersumi erseqqissarlugu oqaatigaa suliaq paasissutissat pissarsiari-neqartut tunngavigalugit aalajangiivigineqarnissaminut naammattumik paasissu-tissartalersorneqarsimasutut isigineqarsinnaanersoq Naammagittaalliuuteqartar-fiup nammineq nalilertussaagaa.

Oqartussaasoq suliami tigussaasutigut eqqortumik aalajangiisinnaassappat paa-sissutissat suut pisariaqarnerat oqartussaasut ataasiakkaat aallaavittut namminneq nalilissagaat oqarneq isumaqatigaara. Tamatumunngali atatillugu Naammagit-taalliuuteqartarfik paasissutissanik oqartussaasutut alliunerusup aalajangiinermi tunngaviutitaanik ilisimasaqarani illersorneqarsinnaasumik tigussaasutigullu eq-qortumik aalajangiinissaminut naammattunik tunngavissaqarluni oqarmat isu-maqatiginngilara.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaaseqaammini 31. januar 2014-imeersumi aamma oqaatigaa paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aa-lajangiisalnissamut pingaarnertut tunngavilersuutit ilaat tassaasoq piffissap Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnermut atortagaata taamaa-liornikkut sivikillisinneqarnissaa.

Ingerlatsinermi oqartussaasup suliaatini pisariaqarneratut pilertortigisumik soo-runalmi suliarisussaavai, imaannngilarli sulianik paasissutissartalersuisarneq pillu-gu piumasaqaatit immikkoortumi 3-mi allaaserineqartut tamanna pissutigalugu qasukkarneqarsinnaasut. Oqartussaasoq alla suliamik paasissutissartalersuinnermi pissutissaqarani peqataajumanngippat apeqqut ingerlatsinermi oqartussaasup su-liamik suliarinnittup allatut iliorluni malersorniarsarisariaqarpaa, paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit imaaliiallaannarluni aalajangiinani, tak. Hans Gam-meltoft-Hansenip allallu atuakkianni "Forvaltningsret"-imi, Jurist- og Øko-nomforbundets Forlagip 2002-mi aappasaanik naqitertitaani qupperneq 453.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik paasissutissartalersui-sarnermik tunngaviit nalinginnaasut inatsisikkut immikkut tunngavissaqarani oqaatigineqartutut saneqqussinnaannngilai.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaaseqaammini 31. januar 2014-imeersumi erseqqissarlugu oqaatigaa suliani tamani kommuniq suliami allagaatinik nassiussiffigisimanngisaanni paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiisoqartuaannartannginnera pineqartoq.

Taamaalilluni Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup erseqqissarlugu oqaatigaa suliat suliami paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiivigineqartut amerlanersaanni naammagittaalliorlumut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akuersaartumik aalajangiisoqartarsimasoq.

Aalajangiinerli naammagittaalliorlumut ilumut akuersaartuunersoq oqartussaasup suliamik paasissutissartalersuinerata qanoq annertussuseqarnera pillugu apeqqummut imaaliallaannaq sunniuteqanngilaq. Pisortat paasissutissanik aalajangiinissaminnut pisariaqartunik tunngavissaqartussaanerannik tunngaviup siunertaa taamaalilluni tassaaginnanngilaq innuttaasup aalajangiinernut nanertuutaasussanut illersorneqarnissaa. Tunngaviup taassuma eqqortinneqarnerata manna ataasimut qulakkiissavaa, tassalu oqartussaasoq suliami tigusaassutigut eqqortumik aalajangiissasoq, aalajangiineq pineqartoq innuttaasunut iluaqusiisuuppat nanertuutaappalluunniit, soorlu tamanna immikkoortumi 2-mi allaaserineqartoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik nangilluni allappoq suliani kommunit aalajangiinerisa aalajangiisimaneqarfigisaanni tamatumunnga pissutaasoq ilaatigut tassaasartoq innuttaasup annertunerpaaffiatigut pisinnaasaminik tamakkiisunik tunineqareersimanera, taamaattumillu paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiineq inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliineq eqqarsaatigalugu ajornartorsiutitaqanngitsutut Naammagittaalliuuteqartarfimmit isigineqartarluni. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup erseqqissarlugu oqaatigaa manna qularnaatsoq, tassalu suliani pineqartuni suliami allagaatit utaqqineqarnerat allatut inerniliinermik naammagittaalliuuteqartumullu iluaqusiisumik nassataqarnissaat ilimananngitsoq.

Oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliornerup aallaavia tassaavoq oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfiusoq suliami tigussaasutigut aalajangiissasoq. Pisunili aalajangersimasuni manna atuuppoq, tassalu oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissaq aalajangiinerup naammagittaalliuutigineqartup naammagittaalliorlumut nanertuutaasunngorlugu allanngortinnissanut mattunneqartoq (oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaallior-

fissap aalajangiinermik naammagittaalliuutigineqartumik naammagittaallioortumut nanertuutaasunnngortitsilluni aalajangiinissaanik inerteqquteqarnermik (“forbuddet mod reformatio in pejus”-imik) aamma taaneqartartumik). Oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissatut oqartussaasoq aalajangiinermik naammagittaallioortumut nanertuutaasunnngortitsilluni allannngortitsisinaanersoq apeqqummi aalajangiinerit ataasiakkaat inatsiseqartitsinikkut tunngavigisap qanoq paasineqarnissaanik nassuiaaneq aalajangiisuusarpoq, matumani allanik naammagittaalliorsinnaatitaasunik soqutigisat aalajangiinermik massakkut naammagitaallioortup soqutigisaanit allaasut aallaavigalugit naammagittaalliorsinnaasunik peqarnersoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Suliali naammagittaalliummut tunngasup oqartussaasup qulliunerusutut naammagittaalliorfissap aalajangiinermik naammagittaalliuutigineqartumik naammagittaallioortumut nanertuutaasunnngortitsilluni aalajangiinissaanik inerteqquteqarnermi pineqartunut ilaatinneqarnera apeqqutaatinnagu maanna pisut qanoq ikkaluarpataluunniit atuuppoq, tassalu aalajangiineq naammagittaalliuutigineqartoq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinnermi atuussinnaassuseqannginneq pillugu malittarisassat eqqarsaatigalugit atuussinnaassuseqarnersoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup ilaatigut misissussagaa. Taamaattumik suliap atuussinnaassuseqartumik aalajangiivigineqarsimanera aalajangerneqarsinnaalersillugu paasissutissartalorsorneqarnissaa Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup isumagissavaa. Aalajangiineq naammagittaalliuutigineqartoq atuussinnaassuseqanngikkuni malittarisassatut pingaarnertut atorunnaarsinneqassaaq, tamatuma naammagittaallioortumut nanertuutaanera apeqqutaatinnagu.

Naammagittaallioortumut nanertuutaalersitsilluni allannngortitsineq pillugu apeqqutip Jens Gardep allallu atuakkianni “Forvaltningsret – Almindelige emner”-mi, Jurist og Økonomforbundets Forlagimit 2004-mi sisamassaannik naqitertinneqartumi quppernemi 337-mi tulliini “Administrativ rekurs”-ip Karsten Revsbechimit allaaserineqarnera aamma innersuussutigisinnaavara.

5. Eqikkaalluni inerniineq

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliani kommunit suliami allagaatinik tamanik nassiusseqqullugit qinnuigineqaraluarlutik nukingisaarneqaraluarlutillu taamaaliorfigisimangisaanni paasissutissat pigineqartut tunngaviga-

lugit aalajangiisaleriarni aalajangersimanera ajuusaarnartutut isigaara. Taamaattumik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit, paasissutissat kommunit aalajangiinerinut tunngaviusimasut sukumiisumik ilisimasaqarfiginagit, aalajangiiviginnittarnera ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinnermi sulianik paasissutissartalersuinnermik tunngavinnik nalinginnaasunik unioqutitsinertut isigaara.

Oqaatigaara isornartorsiunerup sakkortussusianik naliliininni Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliani allagaatinik kommuninit pissarsiniarnermini ajornartorsiutai isiginiarsimagikka, matumani Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup piffissamik sulianik suliarinninnerminut atorineqartartumik sivikillisaaniarluni ilungersuuteqarnera ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

6. Suliniutaasinnaasut

Naammagittaalliuuteqartarfiup paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiisalersimaneranut tunuliaqutaasoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allakkamini 31. januar 2014-imeersuni aamma suleqatinnik marluninik 19. marts 2014-imi ataatsimeeqateqarnermini nassuiarpaa.

Taamaalilluni Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaatigaa kommunit suliami allagaatinik nassiussinissamik pisussaaffimminnik eqqortitsisannginnerat Naammagittaalliuuteqartarfiup paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiinissamut periarfissaq eqqarsaatigalugu sukannernerusumik periaaseqartariaqalerneranut pissutaasimasoq. Naammagittaalliortup suliamik aalajangiisoqarnissaanik kommunit paasissutissanik nassiussiniaasaartarnerat nassiussinngitsuuttarneralluunniit pissutigalugu ukiup affaa ilivitsorluunnit utaqqisariaqartarsimanerisa Naammagittaalliuuteqartarfiup akuerineqarsinnaanngilluinnartutut isigineqarnera Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup innersuussutigaa.

Kommunit suliami allagaatit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliani allagaatit oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissatut sulianik paasissutissartalersuinnermut ilaatillugu piumasarisinnaasai nassiutissallugit pisussaaffeqarput, soorlu tamanna siusinnerusukkut allaaserineqartoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup kommunit suliami allagaatinik Naammagittaalliuuteqartarfiup qinnuiginninnera malillugu nassiussisanginnerat ataatsimut ajornartorsiutitut isigippagu Naammagittaalliuuteqartarfik kommuninik nakkutilliinnermi oqartussaasunut saaffiginneqqullugu innersuuppara.

Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfik kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 22-mi, 18. november 2010-meersumi § 57 tunngavigalugu tassaavoq kommunalbestyrelsit ingerlatsinermi pisortat pillugit inatsiseqartitsinermi malittarisassanik malinninnerannik nakkutilliinnermi akisussaasoq. Matumani Naalakkersuisoqarfik sulianik pineqartuni Kommuninik Nakkutilliisoqarfimmut suliassanngortitsinissaminut periarfissaqarpoq, taamaaliornissamut naammattunik pissutissaqarpat, tak. § 59.”

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allakkatigut 30. oktober 2014-imeersutigut nalunaarfigaanga oqaaseqaatiga tusaatissatut tigugini, suliaatimilu oqaaseqaatinni oqaatigineqartunut naapertuuttumik paasissutissartalersorneqarsimasarnissaat siunissami qulakkeertarniarini.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aammattaaq nalunaarfigaanga suliat 28. juni 2013-imiilli paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiivigineqartarsimasut tamaasa misissorniarlugit aalajangerluni, suliallu taakku pisariagarnera naapertorlugu suliareqqittarniarini.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik allakkatigut 17. november 2014-imeersutigut nalunaarfigaara oqaatigineqartut tusaatissatut tigugikka, suliamilu tamatuma kingornatigut annertunerusumik iliuseqaqqissanngitsunga.